

Ny Bokin'i Joela sy ny Fiangonana Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito Laodiseana - Laharana Iraika amby Roapolo

Jeff Pippenger
2025-12-31

Isa Iraika Ambin'ny Folo sy Roa-polo

Ary hatramin'ny fotoana hanaisotra ny fanatitra isan'andro sy hananganana ny fahavetavetana mampahalevon-tany, dia hisy arivo amby roanjato sy sivifolo andro. Daniela 12:11.

Hatramin'ny 22 Oktobra 1844, ny fampiharana ny fotoana ara-paminaniana dia tsy fampiharana marina ny faminaniana intsony ho an'izay maniry hizara araka ny tokony ho izy ny tenin'ny fahamarinana. Ny fe-potoana 1290 taona ao amin'ny andininy faha-iraika ambin'ny folo dia tsy maintsy ampiharina ho fe-potoana ara-tandindona aorian'ny 1844, ary ny fampiharana aorian'ny 1844, na fe-potoana tsy misy ireo singan'ny “fotoana,” dia tsy maintsy mitana ny fahatakarana fototra ny fahamarinana, araka ny nahazoana azy talohan'ny 1844. Ny 1290 dia maneho fe-potoana 30, arahin'ny 1260. Ny fahatakarana talohan'ny 1844 dia izao: ny telopolo taona hatramin'ny 508 ka hatramin'ny 538 dia naneho fe-potoana fiomanana mba hanombohan'ny antikristy hanapaka hatramin'ny 538 ka hatramin'ny 1798.

Ny tetezamita nandritra ny 30 taona no lohahevitry Paoly ao amin'ny 2 Tesaloniana. Tsy mampiditra filazana momba ny singan'ny “fotoana” i Paoly, nefa faritany kosa ireo toetra ara-paminaniana mampiavaka ny fivadihan'ny fanompoan-tsampy ho amin'ny fahefana papaly tao anatin'ireo telopolo taona ireo. Avy eo dia nanomboka ny fanapahan'ny papacy. Ny fahatakarana ara-tantara, izay tsy ahitana singan'ny fotoana akory, dia mamantatra ny tetezamitan'ny fanjakana fahefatra ao amin'ny faminanian'ny Baiboly ho amin'ny fanjakana fahadimy, arahina voalohany amin'ireo fandripahan-dra papaly roa, ka izany no manambara an-tsary ny tetezamitan'ny fanjakana fahenina ho amin'ilay firaisana telo sosona an'ny dragona sy ny bibidia ary ny mpaminany sandoka, ary ny fandripahan-dra papaly faharoa.

Ang tatlumpung taong paghahanda na sinundan ng isang panahong propetiko ay isang pangunahing sagisag ng tipan ng Diyos sa isang bayang pinili. Ang paglipat ng dalawang kapangyarihan sa loob ng tatlumpung taon, na sinundan ng 1260 taon ng pag-uusig, ay kaayon ng tatlumpung taon ng paghahanda ni Cristo, na sinundan ng 1260 araw ng kaligtasan. Ang tatlumpung taong paghahanda ng anticristo ay huwad na panggagaya sa tatlumpung taong paghahanda ni Cristo. Ang wakas ng tatlumpung taon ay tumutukoy alinman sa pagkakaloob ng kapangyarihan kay Cristo sa Kaniyang bautismo, o sa pagkakaloob ng kapangyarihan sa anticristo noong 538. Ang pagkakaloob ng kapangyarihan sa anticristo ay nagmula sa suportang pang-ekonomiya at pangmilitar na nagmula sa naunang kaharian, at ang kapangyarihang ibinuhos kay Cristo ay nagmula sa naunang kahariang iniwan Niya tatlumpung taon bago nito.

Ny fahatapahana eo amin'ireo vanim-potoana roa dia voamariky ny fanomezam-pahefana, ary ny fahatapahana eo amin'ireo vanim-potoana roa izay asehon'i Abrama sy Paoly dia fantatra amin'ny alalan'ny fampitahana tsotra. Ao amin'ny fanavahana telopolo taona an'i Abrama sy Paoly, ny vanim-potoam-panomanana dia ireo telopolo taona voalohany izay misolo tena ny fizotran'ny fanekena, izay nanome hery ny taranak'i Abrama hahatanteraka ny faminaniana momba ny fanandevozana tany Egypta. Ny efajato sy telopolo taona dia mbola manana fizaràna an'ohatra fanampiny koa, satria raha ampiharina araka ny tokony ho izy, ny dimy ambin'ny folo amby roanjato taona voalohany dia asehon'ny solontenan'Andriamanitra sy Farao. Fa ho an'i Josefa sy ireo 215 taona voalohany dia ilay Farao tsara no izy, ary ho an'i Mosesy sy ireo 215 taona faharoa dia ilay Farao ratsy no izy.

Io fizarazarana io dia manondro vanim-potoana roa misy taranaka efatra avy. Ireo taranaka efatra voalohany dia azo ampifanarahina amin'ireo taranaka efatra faharoa, andalana eo ambonin'ny andalana; ary amin'ny fanaovana izany, Josefa sy Mosesy, izay alfa sy omega ara-paminaniana, dia mifandray amin'ny Farao tsara amin'ny lafiny alfa sy Farao ratsy amin'ny lafiny omega. Misy fahazavana lehibe azo tsoahina avy amin'ity fandinihana mifanandrify ity, kanefa ny ambarako fotsiny dia izao: ny faminanian'i Abrama momba ny taranaka fahefatra dia manondro vavolombelona roa momba ireo taranaka efatra ao anatin'ny 430 taona. Hita ao amin'ny tetiarana ao amin'ny Genesisy toko fahaefatra sy fahadimy ny fanehoana indroa ny taranaka efatra. Rehefa heverintsika ho fiandohan'ny lisitry ny rà i Kaina sy Seta, dia hitantsika fa misy taranaka valo hatramin'i Seta ka hatramin'i Noa; ary rehefa zaraina eo afovoany izany, dia misy fanehoana vanim-potoana roa misy taranaka efatra avy. Izany dia hita ao amin'ireo tsipika fitohizan-taranaka valo an'i Seta sy Kaina samy izy.

Ny tetiarana ao amin'ny toko fahefatra sy fahadimy dia aseho miaraka amin'ny fiakaran'ireo tsipika, dia i Noa izany. I Noa no tandindon'ny faneken'Andriamanitra amin'ny olombelona, araka ny asehon'ny avana. I Abrama kosa no tandindon'ny faneken'Andriamanitra amin'ny vahoaka voafidy, araka ny asehon'ny famorana. Ireo fanekena roa ireo dia mifamatotra mandrakariva, ary ny Genesisy toko faha-iraka ambin'ny folo, izay ahitantsika ny tilikambon'i Babela avy hatrany aorian'ny safodrano tamin'ny andron'i Noa, no ametrahana ny tetiarana mitarika ho amin'i Abrama. Ao amin'io andalan-teny io dia taranaka folo, fa tsy valo. Ao amin'ny andalan-teny mitarika ho amin'i Abrama sy ao amin'ny andalan-teny mitarika ho amin'i Noa dia aseho ny fanekena tamin'i Noa sy ny fanekena tamin'i Abrahama.

Ao amin'ilay andalan-teny ao amin'ny toko fahiraika ambin'ny folo izay miresaka momba vahoaka voafidy, dia hitantsika fa roa amin'ireo taranaka ireo no vesaran'ny fahazavana lehibe.

Ary Efara efa amby telopolo taona, dia niteraka an'i Pelega; ary rehefa niteraka an'i Pelega i Ebera, dia mbola velona efajato sy telopolo taona ka niteraka zazalahy sy zazavavy. Ary Pelega dia telopolo taona, ka niteraka an'i Reo. Genesisy 11:16–19.

Ny fanononana an'i Ebera no fanononana voalohany ny teny hebreo izay tatỳ aoriana dia fantatra ho ilay teny hebreo hoe “Hebreo.” Ao amin'ny tetiaran'ny firenena voafidy, ny iray amin'ireo taranaka folo dia atao hoe Hebreo, dia ilay anarana izay hahafantarana ny vahoaka voafidy. Ao

amin'ny andininy telo dia ampiasaina i Ebera sy Pelega mba hanamarihana ny fanavahana ny razambe hebreo voafidy. Ny dikan'i Ebera dia "fiampitana" na "ilay miampita," ary izy no fototry ny teny hoe "Hebreo." Abrama dia tandindon'ireo izay miampita avy any Babylona ho any amin'ny Tany Nampanantenaina. Ny hoe "Pelega" dia midika hoe "fisarahana" na "fivakisana," araka ny voalaza ao amin'ny Genesisy 10:25, izay ampahafantarana antsika fa tamin'ny andron'i Pelega no "nizarana ny tany."

I Ebera sy Pelega dia maneho fizaràna ara-paminaniana ho an'ireo izay maniry hizara tsara ny tenin'ny fahamarinana. Ny tetirazan'i Noa dia namoaka andalana roa samy misy valo, izay naneho antokon'ny taranaka roa samy misy efatra, tahaka ny amin'ny 430 taona tany Egypta. Ny tetirazana ao amin'ny Genesisy toko faha-iraka ambin'ny folo dia asehon'ny folo, fa tsy ny valo, satria izany no tetirazan'ny vahoaka voafidy. Ny vahoaka voafidy dia zaraina ho antoko roa samy misy dimy, ka mifanaraka amin'ny fanoharana ny amin'ny virijina folo izany, izay fanoharana momba ny vahoakan'Andriamanitra ao amin'ny fanekena.

Ao amin'izany firazanan'ny vahoaka voafidy izany, ny anaran'i Pelega sy ny fahatanterahany ara-tantara dia maneho fizarazarana amin'ny sokajy roa, dia ny virijina hendry sy ny virijina adala, eo amin'ilay teboka mihitsy eo amin'ny tantaran'ny Baiboly izay nizarazarana ny tany tamin'ny tilikambon'i Babela. Ao amin'ny lisitry ny folo, i Pelega no laharana fahadimy, fa izany no afovoan'ny folo. Ebera, ilay Hebreo, izay asehon'i Abrama, dia maneho virijina adala iray izay miampita ka tonga virijina hendry, rehefa voazarazara ireo sokajy roa tamin'ny antsoantso tamin'ny misasakalina. Ebera, Hebreo voalohany amin'ny anarana, dia maneho an'i Abrama, Hebreo voalohany amin'ny fanekena. Rehefa niantso an'i Abrama hivoaka avy tao Babylona ny Tompo, dia naneho tandindona ny hafatry ny antsoantso amin'ny misasakalina izany, izay fanomezam-pahefana ny anjelin'ny faharoa, izay miantso ny lehilahy sy ny vehivavy hivoaka avy ao Babylona.

Ny fanoharana momba ireo virijiny folo dia aseho amin'i Ebera sy Pelega, ka izy ireo no misolo tena ny antso hivoaka, mialoha indrindra ny hikatonan'ny varavaran'ny fahasoavana eo amin'ny tsipika mampisaraka an'i Pelega. Ao amin'ny fifandraisana ara-paminaniana dia niaina 430 taona i Ebera taorian'i Pelega, ary i Pelega kosa dia niaina 30 taona. Ny dingana voalohany amin'ilay fanekena telo sosona natao tamin'i Abrama dia nasehon'i Ebera sy Pelega. Abrama, tahaka an'i Ebera sy Pelega, dia toy ny tsipika mampisaraka eo anelanelan'ny antoko roa. Ny fanampin'i Paoly amin'ny faminanian'i Abrama dia tahaka ny fanampin'i Pelega amin'ny faminanian'i Ebera. Nitory 400 taona i Ebera, fa i Pelega kosa no nanondro ny 430 taona. Noho izany dia nisolo tena an'i Paoly i Pelega, ary ny fanampin'i Paoly 30 taona amin'ireo 400 taona; ary ny asa fanompoan'i Paoly dia ny hamantatra an'ilay Pelega ao amin'ny faminanian'ny Baiboly. Ilay "Pelega" ao amin'ny faminanian'ny Baiboly izay nofaritan'i Paoly dia nisolo tena ny fizarana ny firenena hiala amin'ny ara-bakiteny ho amin'ny ara-panahy.

Hatramin'i Sema ka hatramin'i Pelega dia taranaka dimy, ary hatramin'i Reho ka hatramin'i Abrama dia dimy.

Ary hoy Izy tamin'i Abrama hoe: Fantaro marimarina tokoa fa ny taranakao ho vahiny any amin'ny tany izay tsy azy, ary hanompo azy ireo; ary hampahoriny efa-jato taona izy. Genesisy 15:13.

Ary tamin'i Abrahama sy tamin'ny taranany no nanaovana ny teny fikasana. Tsy hoy Izy: Ary amin'ny taranaka maro, toy ny milaza ny amin'ny maro; fa toy ny amin'ny iray kosa: Ary amin'ny taranakao, dia Kristy izany. Ary izao no lazaiko: ny fanekena, izay nohamafisin'Andriamanitra rahateo tao amin'i Kristy teo aloha, dia tsy foanan'ny lalàna, izay tonga efajato sy telopolo taona tatỳ aoriana, mba hahafiana ny herin'ny teny fikasana. Fa raha avy amin'ny lalàna ny lova, dia tsy avy amin'ny teny fikasana intsony izany; nefa tamin'ny teny fikasana no nanomezan'Andriamanitra azy ho an'i Abrahama. Galatiana 3:16–18.

Telopolo Taona

Jesosy dia telopolo taona, fony Izy nanomboka ny fanompoany.

Ary Jesosy tenany dia nanomboka ho tokony ho telo-polo taona, ary noheverina ho zanak'i Josefa, zanak'i Hely. Lioka 3:23.

Nanomboka nanompo an'i Farao tany Egipta Josefa, fony izy telopolo taona.

Ary rehefa niatrika teo anatrehan'i Farao, mpanjakan'i Egipta, Josefa dia telo-polo taona. Ary Josefa dia nivoaka avy teo anatrehan'i Farao ka nitety ny tany Egipta rehetra. Genesisy 41:46.

Fony telopolo taona ny mpaminany Ezeiela tamin'izy nanomboka ny fanompoany, ary naharitra roa amby roapolo taona ny fanompoany.

Ary izao no niseho tamin'ny taona fahatelo-polo, tamin'ny volana fahefatra, tamin'ny andro fahadimin'ny volana, raha teo amin'ny babo teo amoron'ny ony Kebara aho, dia nisokatra ny lanitra, ary nahita fahitan'Andriamanitra aho. Ezeiela 1:1.

I Ezeiela dia manana fanondroana ara-tantara betsaka kokoa ao anatin'ny asa sorany noho ny mpaminany rehetra hafa. Misy fanondroana mivantana telo ambin'ny folo momba ny daty azo fantarina ao amin'ny asa soratr'i Ezeiela, ary tsy fantatry ny tenany, ny manam-pahaizana momba ny Baiboly sy ny mpahay tantara dia manamafy fa naharitra roa amby roapolo taona ny asa fanompoany, na dia tsy fantany aza fa ny roa amby roapolo dia tandindon'ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo.

Davida Mpanjaka dia telopolo taona, fony izy nanomboka nanjaka, ary efa-polo taona no nanjakany.

Telopolo taona Davida fony izy vao nanomboka nanjaka, ary efa-polo taona no nanjakany. Tany Hebrona no nanjakany tamin'i Joda fito taona sy enim-bolana; ary tany Jerosalema no nanjakany telo amby telo-polo taona tamin'ny Isiraely rehetra sy Joda. 2 Samoela 5:4, 5.

Ny fanapahana efa-polo taona nataon'i Davida dia isa tandindona, ary ny fe-potoana 40 dia tahaka ny 430 taona an'i Abrama sy Paoly, satria ny 40 taona dia mizara ho ampahany roa (7 taona sy tapany ary 33 taona). Ireo fe-potoana roa amin'ny fanapahana efa-polo taona nataon'i Davida dia

manana zava-miafina ara-paminaniana fanampiny, satria vavolombelona ara-baiboly iray hafa no mitahiriry ireo fe-potoana roa ireo ho fito taona sy telo amby telopolo taona. Inona no asehon'ily enim-bolana fanampiny ao amin'ny Samoela Faharoa, ary ahoana no ahatonga ny 7,5 sy 33 ho 40? Misy fifanindry enim-bolana izay tsy maintsy maneho fahamarinana ara-paminaniana.

Ary ny andro nanjakan'i Davida tamin'ny Isiraely dia efa-polo taona; fito taona no nanjakany tany Hebrona, ary telo amby telo-polo taona no nanjakany tany Jerosalema. 1 Mpanjaka 2:11.

Ny isa 22 dia isa an'ohatra maneho ny fampifangaroana ny maha-Andriamanitra amin'ny maha-olombelona, ary naharitra roa amby roapolo taona ny asa fanompoan'i Ezekiela. Ny efatra ambin'ny folo taonan'i Josefa dia mizara ho fe-potoana roa samy fito taona, ny herinandron'ny faneken'i Kristy dia mizara ho fe-potoana roa mitovy samy 1260 andro, ary ny fanapahan'i Davida nandritra ny efapolo taona dia zaraina ho fe-potoana roa, miaraka amin'ny marika an'ohatra fanampiny iray izay mampifandray ireo fe-potoana roa ireo.

Jesosy no Mpaminany, no Mpisorona ary no Mpanjaka. Amin'ny andro farany dia hanandratra ny fiangonany mpandresy Izy ho faneva, ary io fiangonana io dia asehon'i Kristy, ilay mpaminany sy mpisorona ary mpanjaka, Izay nampiray ny Maha-Andriamanitra Azy tamin'ny olona, izay asehon'i Ezekiela mpaminany, Josefa mpisorona ary Davida mpanjaka. Ireo tandindona efatra ireo dia maneho ireo olo-mendrika telo tao amin'ny lafaoro izay nafana impito mihoatra noho ny mahazatra, ary avy eo dia niseho ilay fahefatra, ary tahaka ny Zanak'Andriamanitra Izy. Izao tontolo izao rehetra izao dia voasolotena tamin'ny fankalazana ny sarin'i Nebokadnezara volamena, ary samy nahita ny fiangonana mpandresy izy rehetra, izay voaforon'olona mpaminany, olona mpisorona ary olona mpanjaka, tohanan'ily Olona fahefatra Maha-Andriamanitra.

“I Satana dia efa namabo izao tontolo izao. Nampiditra sabata sampy izy, ka toy ny manome azy lanja lehibe. Nalainy hiala amin'ny Sabatan'ny Tompo ho amin'io sabata sampy io ny fanompoam-bavaky ny tontolo kristiana. Miankohoka eo anatrehan'ny lovantsofina iray, dia didin'olombelona, izao tontolo izao. Tahaka an'i Nebokadnezara nanangana ny sarivongana volamenany teo amin'ny lemaka Dora ka nanandra-tena, dia toy izany koa no anandratàn'i Satana ny tenany amin'ity sabata sandoka ity, izay nangalariny ny fitafian'ny lanitra.” Review and Herald, 8 Martsa 1898.

Ny Isa Efatra

Amin'ny ambaratonga ara-paminaniana, ny efapolo dia ampahafolon'ny efajaton'i Abrama, ary ny efatra dia ampahafolon'ny efapolo. Izay toetra ara-paminaniana rehetra hita ao amin'ny isa efatra dia tsy maintsy mifanaraka amin'ny tandindon'ny efapolo, izay kosa tsy maintsy mifanaraka amin'ny tandindon'ny efajato. Ao anatin'ny hevitra ifotorany, ny efatra dia matetika maneho ny hoe “maneran-tany,” izay fahatakarana mahazatra, nefa maneho koa “fivoarana” ary amin'ny toe-javatra sasany dia “fandringanana miandalana.”

Ny trompetra efatra voalohany amin'ny fito dia maneho ny fandravana miandalana an'i Roma Andrefana. Roma Atsinanana tao Constantinople kosa dia niafara tamin'ny fankatoavana teo ambanin'ireo Sultana Ottomanina efatra. Tsikelikely, andalana manaraka andalana, dia

nihahalevona i Roma Atsinanana sy Andrefana nandritra ny vanim-potoana efatra, asehon'ireo trompetra efatra, sady nohafahan'ny finoana silamo ihany koa tamin'ny alalan'ny trompetra fahadimy sy fahenina. Miara-manondro ny fahalavoan'i Roma nandritra ny taranaka efatry ny trompetra ireo andalana roa ireo, raha toa kosa ka mitarika ho amin'ny faharavana farany ny ady mihamafy amin'ny finoana silamo, rehefa mahazo ny fahefana fara tampony amin'ilay fanjakana ireo sultana efatry ny finoana silamo. Ny tantaran'ny andrefana sy ny atsinanana dia nanomboka tamin'ny fizarana ny Fanjakana nataon'i Constantin tamin'ny taona 330.

Ny trompetra efatra an'i Roma andrefana dia manomboka amin'ny taona 330, ary ny trompetra fahadimy sy fahenina dia maneho ny hery izay mampianjera an'i Roma atsinanana, izay i Roma atsinanana koa dia nanomboka tamin'ny taona 330. Samy nandray anjara tamin'ny asa fametrahana ny fahefan'ny papa eo amin'ny seza fiandrianan'ny tany tamin'ny taona 538 na i Roma andrefana na i Roma atsinanana, ka ireo tsipika roa, dia ny andrefana sy ny atsinanana, dia tandindon'ireo tandroka roa an'i Etazonia, izay mamerina mametraka ny fahefan'ny papa eo amin'ny seza fiandrianana amin'ny lalàn'ny Alahady. Roma andrefana no tandindon'ny fitondram-piangonana ao amin'ny fifandraisana ara-paminaniana, ary Roma atsinanana no tandindon'ny fitondram-panjakana.

Ao anatin'ny tantaran'ny fahalavoan'i Roma andrefana sy Roma atsinanana no anehoana ny tantaran'i Roma papa. Manomboka amin'ny fiangonan'ny mpianatra, izay asehon'i Efesosy, ireo fiangonana telo voalohany dia mitarika ho amin'ny fiangonana fahefatra, izay ny fahefana papaly hatramin'ny taona 538 ka hatramin'ny 1798. Ao amin'ny Apokalypsy toka faha-13, ny fahefana papaly dia faritana ho manjaka mandritra ny 42 volana; rehefa sitrana amin'ny lalàna Alahady ny feriny mahafaty tamin'ny 1798. “Tsy hisy andro intsony” aorian'ny 1844, koa ireo roa amby efapolo volana dia tandindon'ny vanim-potoanan'ny fanenjehana manomboka amin'ny lalàna Alahady ka mandra-pitsanganan'i Mikaela. Fantatry ny pioniera fa ny fiangonana, ny toambo-kase ary ny trompetra dia naneho tsipika telo amin'ny tantara izay mifanindran-dalana. Ny fametrahana ny fijoroana vavolombelon'ny faminaniana momba an'i Roma andrefana eo ambonin'ny tsipikan'i Roma atsinanana sy ny tsipikan'i Roma papa dia tsy fampiharana ara-paminaniana izay nampiasain'ny Millerita, nefa io teknika io dia tsy mifanohitra amin'izay fahatakarana napetrany.

Tsipika eo ambonin'ny tsipika, ny trompetra efatra voalohany dia hapeetraka eo ambonin'ny tantara asehon'ny trompetra fahadimy sy fahenina, ary avy eo ny tsipikan'ireo fiangonana telo voalohany izay mitarika ho amin'ny vanim-potoanan'ny fanenjehana nataon'ny papa asehon'ny fiangonana fahefatra. Trompetra efatra eo amin'ny tsipika voalohany, sultana efatra eo amin'ny tsipika faharoa, ary fiangonana efatra eo amin'ny tsipika fahatelo. Ny isa hoe “efatra” dia maneho zavatra maneran-tany, nefa koa maneho fandravana miandalana, na ny fahefana sivily izany na ny fahefana ara-pivavahana. Ny tontolon-kevitra no mamaritra izay asehony.

Amin'ny lalàn'ny Alahady no hamerenana amin'ny laoniny ny fahefan'ny papaly. Tamin'ny fotoana voalohany nanomezana fahefana ny papaly dia nisy fe-potoana fiomanana naharitra telopolo taona. Ao amin'ireo fiangonana efatra voalohany, ny fiangonana fahefatra dia ny papaly, ary ny fiangonana voalohany dia ny mpianatra, aseho ho Efesosy. Ny taranaka telo voalohan'ny fiangonana kristiana dia nitondra ho amin'ny fiangonana fahefatra, dia Tiatyra, izay asehon'i

Jezebel. Rehefa tonga amin'i Tiatyra ianao, tamin'ny 538, dia navoaka tao amin'ny Konsilin'i Orléans ny lalàn'ny Alahady, ka izany no mampahafantatra ny lalàn'ny Alahady any Etazonia, rehefa sitrana ny ratra mahafaty tamin'ny 1798.

Ny tantara nanomboka tamin'ny 1798 ka hatramin'ny lalàn'ny Alahady any Etazonia dia asehon'ireo fiangonana efatra voalohany. Ny fiangonana fahefatra, dia Thyatira, no lalàn'ny Alahady sy ny fanenjehana ataon'ny papa izay manaraka izany. Ny fiangonana voalohany, Efesosy, dia ilay fiangonana izay namoy ny fitiavany voalohany, ka niafara teo amin'ny famaranana ilay fandringanana miandalana misy dingana efatra, dia teo amin'ny lalàn'ny Alahady ao Thyatira. Ny taranaka mitondra mankany amin'ny lalàn'ny Alahady ao Thyatira dia ny taranaka fahatelo ao Pergamosy. Thyatira dia maneho ny lalàn'ny Alahady hatramin'ny fifaranan'ny fotoam-pahasoavana, ary Pergamosy dia maneho ny fifanarahana amin'ny ratsy ataon'ny taranaka fahatelo izay manomana ny lalana ho an'i Thyatira. Ny taranaka fahatelo ao Pergamosy sy ny fifanarahana amin'ny ratsy izay asehony dia tanteraka voalohany tamin'ny andron'i Constantin, izay namoaka ny lalàn'ny Alahady voalohany indrindra tamin'ny taona 321. Etazonia dia nanomboka tamin'ny maha-zanak'ondrin'i Efesosy azy, saingy rehefa mamerina an'i Thyatira eo ambonin'ny seza fiandrianana izy, dia miteny tahaka ny dragona.

Ny fandravana miandalana an'i Etazonia dia asehon'ireo fiangonana efatra voalohany ao amin'ny Apokalypsy. Ny fandravana miandalana ny fanjakana fahenina ao amin'ny faminanian'ny Baiboly dia mitranga mandritra ny taranaka efatra izay mitarika ho amin'ny lalàn'ny Alahady, izay iresahan'ilay bibidia avy amin'ny tany toy ny dragona. Ny taranaka farany dia asehon'ny dragona, izay biby mandady, tahaka ilay tao amin'ny Sahan'i Edena; ary noho izany antony izany dia samy niantso ny taranaka farany tamin'ny Isiraely fahiny ho “taranaky ny menarana” i Jaona Mpanao-batisa sy i Jesosy.

Ny taranaka fahefatra sy farany dia na ilay “taranaka voafidy” izay maneho ny iray hetsy sy efatra amby efapolo arivo, na ny tandrify aminy, dia ny taranaky ny menarana. Ny antoko iray dia efa namolavola ny endrik'i Kristy, ary ny anankiray kosa ny endrik'ilay bibidia—dia ny menarana. Ny taranaky ny menarana dia aseho mivantana, inefatra, ao amin'ny Tenin'Andriamanitra. Samy hafa ny teny manodidina amin'ny fanononana tsirairay.

Fa nony nahita Fariseo sy Sadoseo maro nanatona ny batisany izy, dia hoy Izy taminy: Ry taranaky ny menarana, iza no nanoro anareo handositra ny fahatezerana ho avy? Matio 3:7.

Raha ny “taranaky ny menarana” dia fanamarihana manevateva fotsiny momba ny antokom-bahoaka roa izay tsy tian'i Jaona, dia tsy hisy holazaina momba izany teny izany. Kanefa masina avokoa ny teny rehetra ao amin'ny Tenin'Andriamanitra, koa Jaona dia nanisy marika manokana ny Sadoseo sy ny Fariseo. Izany marika izany dia faritan'ny faminania araka ny tontolon'ny andalan-teny izay isehoany. Ao amin'ilay andalan-teny dia aseho fa eo am-panatanterahana ny asa fanompoany i Jaona, ary avy eo dia miditra ao amin'ny fitantarana ny Sadoseo sy ny Fariseo. Ao amin'ireo andininy fanokafana dia aseho i Jaona ho “feon'ny miantso any an-efitra” araka an'i Isaia.

Tamin'izany andro izany dia tonga Jaona Mpanao Batisa ka nitory tany an-efitr'i Jodia, nanao hoe: Mibebaha ianareo; fa efa akaiky ny fanjakan'ny lanitra.

Fa io no ilay nolazain' i Isaia mpaminany hoe,

Ny feon'ny anankiray miantso mafy any an-efitra hoe: Amboary ny lalan'ny Tompo, ataovy mahitsy ny alehany.

Ary i Jaona ihany no nitafy lamba volon-drameva, ary nisikina fehin-kibo hoditra teo am-balahany; ary ny fihinany dia valala sy tantely an-dia.

Dia nankeo aminy Jerosalema sy Jodia rehetra ary ny tany rehetra manodidina an'i Jordana; ary nataony batisa tao Jordana izy, raha niaiky ny fahotany. Fa nony hitany fa maro tamin'ny Fariseo sy Sadoseo no tonga ho amin'ny batisany, dia hoy Izy taminy: Ry taranaky ny menarana, iza no nananatra anareo handositra ny fahatezerana ho avy? Matio 3:2–7.

Ny taranaka farany tamin'ny Isiraely fahiny dia nantsoin'ny mpaminany iray izay nivoaka avy tany an-efitra hoe: “taranaky ny menarana.” Jaona no mpaminany izay nahatanteraka ny anjara asan'ilay iraky Malakia, izay nanomana ny lalana ho an'ny Iraky ny Fanekena, sady izy koa no feo any an-efitra izay nofaritan'i Isaia.

Raha raisina ho tandindona ny “ravina”, dia hitantsika fa maneho “fiekena am-bava” izy ireny. Ny filazana voalohany dia momba an'i Adama sy Eva, izay nandrakotra ny tsy fahamarinany tamin'ny ravin'aviavy. Teo aloha dia nitafy ny fitafian'ny fahazavana izy ireo, dia ny fitafian'ny fahamarinana; fa rehefa tsy teo intsony izany, dia tsapany fa nitanjaka izy. Toy izany koa ny Laodiseana, izay mihevitra fa izay hany ilainy dia ny miafina ao ambadiky ny “ravin'ny fiekena am-bava”, dia ho tsara avokoa ny zavatra rehetra. Mbola lavidavitra ao amin'ilay andalan-teny, Jaona dia miteny mivantana manohitra ireo Jiosy Laodiseana izay matoky fa hamonjy azy ny razambe avy amin'i Abrahama, fa ny fiheveran-tenany dia ravina poakan'ny fiekena am-bava fotsiny ihany. Ny fitafian'ny olona dia maneho izay maha-izy azy.

Ny hazo dia tandindon'ny olona sy ny fanjakana, ary ny voa, ny rantsana, ny masomboly, ny tany, ny rano, ny faka ary mazava ho azy ny ravina dia samy maneho tandindona ara-paminaniana manokana avy amin'ny tenany avy; nefa ireo fahamarinana tsirairay ireo dia mifamatotra amin'ireo tandindona hafa aseho ao anatin'ireo tsipika samihafa amin'ny faminaniana izay mampiasa ireo tandindona ara-paminaniana mandrafitra ny “hazo.” Mazava ho azy fa ny tandindona ara-paminaniana voalohany amin'ny hazo dia ny hoe maneho fitsapana mahakasika ny fiainana na ny fahafatesana izy.

Ny hafatr'i Jaona dia aseho amin'ny fitafiana notafiny sy ny sakafo nohaniny. Ny sakafo ara-paminaniana, tahaka ny mana tany am-piandohan'ny Isiraely fahiny, na ny Mofon'ny Lanitra any am-parany, dia tsy maintsy hohanina. Io sakafo io dia maneho hafatra fitsapana ara-paminaniana izay tsy maintsy hohanina, fa nofon'i Kristy sy ràny izany. Ny fitafiana notafian'i Jaona sy ny sakafo nohaniny no mampahafantatra ny hafatra sy ny iraka izay nanomana ny lalana ho an'i Kristy. Jaona dia tandindon'ilay iraka farany izay manomana ny lalana ho an'i Kristy, Ilay Iraky ny Fanekena, izay tonga tampoka ao amin'ny tempoliny amin'ny lalàn'ny Alahady. Rehefa

mitranga izany, ireo virijina adala, izay Laodiseana sy tsimparifary koa, dia maneho ilay taranaka fahefatra farany amin'ireo izay milaza ho vahoakan'ny fanekena ara-dalàna an'i Abrahama, tahaka ny nataon'ny Fariseo sy ny Sadoseo tamin'ny fotoana nisehoan'i Jaona avy tany an-efitra.

Jaona dia nitafy volon-drameva, sy fehikibo hoditra izay nisy famatorana fanampiny, tahaka izay ananan'ny biby fiompy miaraka amin'ny zioga. Ny nohaniny, ary noho izany ny hafany, dia valala, tandindona ambony indrindra an'ny Silamo ao amin'ny Soratra Masina, ary nafangarony tamin'ny tantely ny hafany momba ny Silamo.

Dia nantsoin'ny taranak'i Isiraely hoe Manna ny anarany; ary tahaka ny voan-drafy izy, sady fotsy; ary ny tsirony dia tahaka ny mofomamy fisaka natao tamin'ny tantely. Eksodosy 16:31.

Ny mana dia tandindon'ny Tenin'Andriamanitra, ary ny tsirony dia tahaka ny tantely, izay ambaran'ny mpaminany ho tsiron'ny hafatra izay aseho fa hohaniny. I Jaona dia nitondra ny hafatry ny Islam, araka ny asehon'ny valala, sy fehikibo vita amin'ny hoditr'omby rameva ary volon-drameva. Ny valala sy ny rameva dia samy tandindon'ny Islam. Io hafatry ny Islam io dia nifangaro tamin'ny fahazavan-tsain'ny Tenin'Andriamanitra izay aseho ho “tantely.”

Dia hoy Jonatana hoe: Efa nampahory ny tany ny raiko; indro, masina ianareo, jereo fa nazava ny masoko, satria nanandrana kely tamin'ity tantely ity aho. 1 Samoela 14:29.

Jaona dia tsy nisolo tena hafatry ny finoana silamo fotsiny, fa avy tany an-efitra kosa izy, tahaka an'i Elia; ary Jaona tsy nihinana tantely fotsiny, fa tantely dia nohaniny, satria izy, tahaka an'i Kristy, dia tsy nobeazina tao amin'ireo andrim-panjakana tamin'izany andro izany, izay nanana ny “tanteliny” manokana amin'ny hafatra, izay asehon'ny lalivain'ny Fariseo sy ny Sadoseo. Tantely avy tany an-efitra no nohanin'i Jaona, satria ny Fanahy Masina no nampiofana azy tany ivelan'ireo andrim-pivavahana tamin'ny androny. Ny fehikibo mahazatra tamin'izany vanim-potoana izany dia nisy rafitra toy ny savily izay namatoran'ny olona ny fitafiany volon-drameva teo aminy. Io savily io no maneho an'i Jaona, izay teboka fiovàna niala tamin'ny fitoerana masina etỳ an-tany ho amin'ny fitoerana masina any an-danitra.

“Ny mpaminany Jaona no rohy nampitohy ireo fotoam-pitantanana roa. Amin'ny maha-solontenan'Andriamanitra azy dia niseho izy mba haneho ny fifandraisan'ny lalàna sy ny mpaminany amin'ny fotoam-pitantanana kristiana. Izy no fahazavana kely kokoa, izay tsy maintsy harahin'ny fahazavana lehibe kokoa. Ny sain'i Jaona dia nohazavain'ny Fanahy Masina mba hahafahany mampiely fahazavana amin'ny vahoakany; kanefa tsy nisy fahazavana hafa mba namirapiratra, na mbola hamirapiratra, tamin'ny olona lavo, mazava tahaka ilay mivoaka avy amin'ny fampianarana sy ny ohatr'i Jesosy. Kristy sy ny asany dia tsy mbola takatra afa-tsy tamin'ny fomba manjavozavo, araka ny nanondroana azy tamin'ireo fanatitra alokaloka. Na dia Jaona aza dia tsy mbola nahatakatra tanteraka ny fiainana ho avy, tsy mety maty, amin'ny alalan'ny Mpamonjy.” The Desire of Ages, 220.

Ny fitafiana misy savily an'i Jaona dia ampidirina eo indrindra amin'ny fotoana nanaovana batisa an'i Kristy, izay fotoana fiolahana lehibe, nasehon'ilay toerana nanaovan'i Jaona batisa. Nantsoina hoe Betabara izany toerana izany, izay midika hoe “fiampitana an-tsambo,” ary io no toerana indrindra nidiran'ny Isiraely fahiny tao amin'ny Tany Nampanantenaina rehefa nivoaka avy tany

an-efitra izy, tahaka izay nataon'i Jaona ihany.

Mazava ho azy fa ny fihetsiky ny iray hetsy sy efatra alina amby efatra arivo no asehon'i Jaona, nefa ny tondroinay fotsiny dia izao: rehefa natao batisa Jesosy, dia io taranaka io no nantsoin'izy sy Jaona hoe "taranaky ny menarana". Tonga Jesosy mba hampisongadina ny lalàn'Andriamanitra, dia ny Didy Folo, ary Izy no nanome aingam-panahy ny teny rehetra ao amin'ny Baiboly; koa rehefa antsoiny hoe taranaky ny menarana ny taranaka farany amin'ny Isiraely fahiny, dia fantany tsara tokoa fa ny didy faharoa no manondro ny fitsarana tanterahina amin'ny taranaka fahatelo sy fahefatra.

Ny taranaka fahatelo sy fahefatra dia maneho fitsarana miandalana izay mifarana amin'ny taranaka fahefatra, dia ilay taranaka menarana. Ny batisan'i Kristy dia tandindon'ny 9/11. Ny taranaka Laodiseana ao amin'ny Advantista Mitandrana ny Andro Fahafito dia efa ao amin'ny taranany farany hatramin'izany fotoana izany. Ny hafatr'i Jaona ho an'ny Fariseo sy ny Sadoseo dia ny hafatra Laodiseana.

Fa nony nahita Fariseo sy Sadoseo maro tonga ho amin'ny batisany izy, dia hoy Izy taminy,

Ry taranaky ny menarana, iza no nampitandrana anareo handositra ny fahatezerana ho avy?

Koa mamoa ha àry ny voa mendrika ny fibebahana; ary aza mieritreritra ny hilaza ao anatinareo hoe: Manana an'i Abrahama ho rainy izahay:

Fa lazaiko aminareo fa hain'Andriamanitra ny manangana zanaka ho an'i Abrahama avy amin'ireto vato ireto.

Ary ankehitriny koa ny famaky dia efa mipetraka eo amin'ny fakan'ny hazo; koa ny hazo rehetra izay tsy mamoa voa tsara dia hokapaina ka hatsipy any anaty afo. Izaho tokoa manao batisa anareo amin'ny rano ho amin'ny fibebahana; fa izay avy ao aoriako no mahery noho izaho, ka tsy mendrika hitondra ny kapany akory aho; Izy no hanao batisa anareo amin'ny Fanahy Masina sy amin'ny afo; eny an-tànany ny fitotoam-bary, ary hodiovin'ny tanteraka ny famoloany, ka hangoniny ao an-tsompitra ny variny; fa ny akofa kosa hodorany amin'ny afo tsy azo vonoina.

Ary tamin'izany no nialan'i Jesosy avy tany Galilia ka tonga teo Jordana ho any amin'i Jaona mba hataony batisa. Matio 3:7–13.

Jesosy dia avy tany Galilia, izay maneho fiolahana lehibe mifanaraka amin'ny savilin-kibon'i Jaona sy ny hevitr'i Betabara. Ny asan'i Jaona, dia ny fanomanana ny lalana, tamin'izany dia niova ho asan'i Kristy, dia ny fanamafisana ny fanekena. Tapitra ny telopolo taona fiomanana, ary nanomboka ny telo taona sy tapany taloha sy taorian'ny hazo fijaliana.

Ny hafatr'i Jaona dia fampitandremana momba ny fahatezerana ho avy amin'ny fandravana an'i Jerosalema, fandravana izay maneho koa ny faran'izao tontolo izao sy ireo loza fito farany. Io hafatra fampitandremana io dia napetraka tao anatin'ny tontolon-kevitry ny finoana silamo, ary lehilahy iray no nitondra azy, dia lehilahy izay tsy vitan'ny hoe nahatanteraka ilay irak'i Malakia izay manamboatra ny lalana, sy ilay feo any an-efitra ao amin'i Isaia, fa koa ny hafatr'i Elia, satria

ny fitafian'i Jaona dia nifanandrify tamin'ny an'i Elia tahaka ny nifanarahan'ny hafatr'i Jaona tamin'ny hafatr'i Elia.

Ary hoy izy taminy hoe: Olona manao ahoana ilay niakatra nitsena anareo ka nilaza taminareo izany teny izany? Ary dia namaly azy izy hoe: Lehilahy volom-biby izy, ary nisikina fehin-kibo hoditra teo amin'ny valahany. Dia hoy izy: Elia Tesbita izany. 2 Mpanjaka 1:7, 8.

Raha hanontany momba an'i Jaona izy ireo, fa tsy momba an'i Elia, hoe: “olona toy inona moa izy?” dia hovaliana hoe: “olona mitafy volon'ondry, sady nisikina fehikibo hoditra teo am-balahany.” Ny asa fanompoan'i Jaona nandritra ny enim-bolana manontolo dia aseho ao amin'ilay andalan-teny izay amaritana sy anavahana mazava tsara ny taranaka farany sady fahefatra. Ny hafatra ho an'ny Laodikia izay atolotra azy ireo dia manafika mivantana ny filazana ho vahoakan'Andriamanitra ao amin'ny fanekena, ary mampitandrina azy ireo ny amin'ny fahatezerana ho avy, araka ny asehon'ny famaky mikapoka ny fakan'ny hazo. Tafiditra tao anatin'ilay hafatra koa fa i Kristy no hamita ny fizahan-toetra izay natombok'i Jaona. Taty aoriana ao amin'ny Matio, i Jesosy koa dia miantso ny Jiosy hoe: “taranaky ny menarana,” ary raisiny avy amin'ny lohahevitri'i Jaona ny hevitra momba ny fanapahana hazo, ka hazavainy ny antony.

Na aoka hatao tsara ny hazo, dia tsara koa ny voany; na aoka hatao ratsy ny hazo, dia ratsy koa ny voany; fa ny voany no ahafantarana ny hazo. Ry taranaky ny menarana, hataonareo ahoana no fiteny zavatra tsara, nefa ratsy ianareo? Fa avy amin'ny haben'ny ao am-po no itenenan'ny vava. Ny olona tsara fanahy dia mamoka zavatra tsara avy amin'ny rakitra tsara ao am-po; ary ny olona ratsy fanahy kosa mamoka zavatra ratsy avy amin'ny rakitra ratsy. Fa lazaiko aminareo fa ny amin'ny teny foana rehetra izay holazain'ny olona dia hampamoahina azy amin'ny andro fitsarana. Fa ny teninao no hanamarinana anao, ary ny teninao no hanamelohana anao. Matio 12:33–37.

Ny andron'ny fitsarana, araka ny didy faharoa, dia ao amin'ny taranaka fahefatra. Mifototra amin'ny hafatra izay tenenintsika ny fitsarana, ary avy ao am-pontsika izany hafatra izany. Io hafatra tenenintsika io no mampiharihary raha isika no “taranaka voafidy” an'i Petera, na “taranaky ny menarana.” Ireo sokajy roa ireo dia samy aseho eo amin'ny famaranana ny fizahan-toetra iray, izay i Kristy, tahaka ny lehilahy mpamafa vovoka, no manadio ny gorodony. Tahaka ny menaka ao amin'ny fanoharana ny amin'ireo virijina folo, ny hafatra dia aseho na amin'ny fo ratsy na amin'ny fo tsara. Manampy ny tenin'i Kristy fa io taranaky ny menarana io, izay taranaka fahefatra sady farany, dia mitady famantarana; ary ny famantarana tokana homena azy dia ny famantaran'i Jona.

Ary nisy mpanora-dalàna sy Fariseo sasany namaly ka nanao hoe: Mpampianatra ô, mba te-hahita famantarana avy aminao izahay. Fa Izy namaly ka nanao taminy hoe: Taranaka ratsy fanahy sy mijangajanga no mitady famantarana; ary tsy hisy famantarana homena azy, afa-tsy ny famantaran'i Jona mpaminany; fa tahaka ny nitoeran'i Jona hateloana sy hateloana alina tao an-kibon'ny trozona, dia ho tahaka izany koa no hitoeran'ny Zanak'olona hateloana sy hateloana alina ao am-pon'ny tany. Ny mponin'i Ninive hitsangana amin'ny fitsarana miaraka amin'ity taranaka ity ka hanameloka azy; satria nibebaka izy tamin'ny fitorian'i Jona; ary, indro, misy lehibe noho Jona eto. Ny mpanjakavavin'ny atsimo hitsangana amin'ny fitsarana

miaraka amin'ity taranaka ity ka hanameloka azy; fa avy tany amin'ny faran'ny tany no nahatongavany hihaino ny fahendren'i Solomona; ary, indro, misy lehibe noho Solomona eto. Matio 12:38–42.

I Kristy dia nanondro ny Jiosy ho taranaky ny menarana, ary Izy dia mampiasa fanoharana momba ny fitsarana, dia ny hafatr'i Jona sy ny hafatry ny fahendren'i Solomona. Jesosy dia mampahafantatra izany araka ny teny manodidina sy amin'ny vavolombelona roa, fa ny taranaky ny menarana dia ny taranaka fahefatra, satria ao amin'ny taranaka fahefatra no tanterahina ny fitsarana.

Ny efatra arivo amby efatra alina sy iray hetsy no faneva, na famantarana ny andro farany, tahaka ny lalan'Andriamanitra sy ny Sabata. Ny famantaran'i Jona no famantaran'ny fitsanganana amin'ny maty, izay ho an'ny Jiosy tamin'ny andron'i Kristy dia ny batisany, raha nidina ny Fanahy Masina, izay naseho tamin'ny endriky ny voromailala. Ny hoe Jona dia midika hoe “voromailala.” Jona, Jaona Mpanambara, Daniela, Josefa ary Lazarosy dia maneho ny efatra arivo amby efatra alina sy iray hetsy, izay atsangana amin'ny maty rehefa avy nandry maty teny an-dalambe nandritra ny telo andro sy tapany. Amin'izay fotoana izay dia tokony hifindra avy amin'ny Laodikeana ho amin'ny Filadelfiana izy ireo, ka ho tonga ilay fahavalo izay avy amin'ny fito. Jona dia maneho ny batisa, satria natsipy tao anaty rano izy ary maty ara-tandindona rehefa nohanin'ny trozona. Rehefa afaka izany dia natsangana tamin'ny maty izy, tahaka an'i Jaona, fony izy navoaka avy tao anatin'ny diloilo mangotraka, ary tahaka an'i Daniela, fony izy navoaka avy tao an-davaky ny liona, ary tahaka an'i Josefa, fony izy navoaka avy tao an-davaka, ary tahaka an'i Lazarosy, ilay fahagagana fanombohana tobo-kase tamin'ny andron'i Kristy. Tsy nahita mazava ny famantaran'i Jona ny Jiosy, izay nasehon'ny fitsanganana'i Kristy tamin'ny maty, tahaka ny tsy ahitan'ny Advantisma mazava ny famantaran'ny 9/11, izay famantaran'i Jona.

Hitohy ao amin'ny lahatsoratra manaraka ireo lohahevitra ireo.

“Ny vesatry ny fampitandremana izay tsy maintsy hoentina amin'ny vahoakan'Andriamanitra ankehitriny, na eo akaiky na any lavitra, dia ny hafatry ny anjely fahatelo. Ary izay mikatsaka hahatakatra izany hafatra izany dia tsy hotarihin'ny Tompo hanao fampiharana ny Teny izay handrava ny fanorenana sy hanaisotra ireo andrin'ny finoana izay nahatonga ny Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito ho izay maha-izy azy ankehitriny. Ireo fahamarinana izay nivelatra araka ny filaharany, raha nandroso teny amin'ny lalan'ny faminaniana nambara tao amin'ny Tenin'Andriamanitra isika, dia fahamarinana, fahamarinana masina, mandrakizay, ankehitriny. Ireo izay namakivaky izany sehatra izany tsikelikely tamin'ny tantara lasa teo amin'ny fanandramantsika, ka nahita ny rojo-n'ny fahamarinana tao amin'ny faminaniana, dia voaomana handray sy hankatò ny taratry ny mazava rehetra. Nivavaka izy ireo, nifady hanina, nikaroka, nihady ny fahamarinana tahaka ny fitady harena miafina, ary fantatsika fa ny Fanahy Masina no nampianatra sy nitarika antsika. Maro ny teoria natsangana, izay nitondra fitoviana tamin'ny fahamarinana, kanefa nifangaro tamin'ny Soratra Masina nadika vilana sy nampiharina tamin'ny fomba diso, ka nitarika ho amin'ny fahadisoana mampidi-doza. Fantatsika tsara tokoa ny fomba nanorenana ny teboka rehetra amin'ny fahamarinana, sy ny nanisian'ny Fanahy Masin'Andriamanitra tobo-kase azy. Ary nandritra izany fotoana rehetra izany dia re ny feo nanao hoe: ‘Indro ny fahamarinana,’ ‘Izaho no manana ny fahamarinana;

manaraha ahy.’ Kanefa tonga ny fampitandremana hoe: ‘Aza manaraka azy ireny hianareo. Tsy Izaho no naniraka azy, nefa nihazakazaka izy.’ (Jereo Jeremia 23:21.)”

“Voamariky ny fitarihan’ny Tompo, ary tena mahagaga indrindra ny fanambaràny ny amin’izay fahamarinana. Natsangan’Andriamanitra Tompon’ny lanitra tsikelikely ny teboka tsirairay. Izay fahamarinana tamin’izany andro izany dia fahamarinana ihany ankehitriny. Kanefa tsy mitsahatra re ny feo manao hoe: ‘Ity no fahamarinana. Manana fahazavana vaovao aho.’ Nefa ireo fahazavana vaovao ireo eo amin’ny sehatry ny faminania dia miseho amin’ny fampiharana diso ny Teny sy amin’ny famelana ny olon’Andriamanitra hirenireny tsy manana vatofantsika hihazonana azy. Raha ny mpianatry ny Teny no handray ny fahamarinana izay nambaran’Andriamanitra tamin’ny fitarihana ny olony, ka hampihatra izany fahamarinana izany amin’ny tenany, handinika lalina azy, ary hitondra azy eo amin’ny fiainany andavanandro, dia ho fantsona velon’ny fahazavana izy ireo amin’izay. Fa ireo izay nanolo-tena hikaoka teôria vaovao kosa dia manana fifangaroan’ny fahamarinana sy ny fahadisoana, ary rehefa niezaka nampisongadina izany zavatra izany izy, dia nampiseho fa tsy nandrehitra ny jirony tamin’ny alitara masina izy, ka maty tao anatin’ny haizina izany.”

Selected Messages, boky 2, 103, 104.